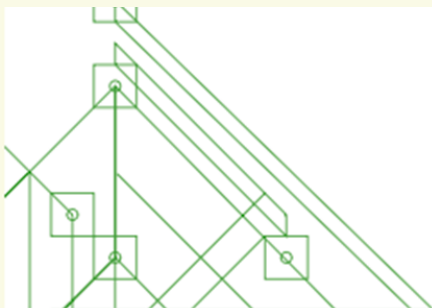




Uutiskirje

kesäkuu 2025

Kesäkuun uutiskirjeessä

MAL-verkoston vuoden 2025 hankkeet käyntiin haastatteluilla, kirjallisuuskatsauksella ja aloitusworkshopilla

1. MAL-verkosto kartoittaa työkaluja ylikunnalliseen teollisuusaluekehittämiseen

2. Vihreän infrastruktuurin vahvistaminen seututason yhteensovittamisena

3. Pyöräliikenteen kokonaisvaikutukset arvioidaan kolmella kaupunkiseudulla

Yhteistyöllä kestävästi ikäystävällinen kaupunki(seutu)

Syyskauden tilaisuuksia

Hyvä MAL-verkostolainen!

MAL-yhteistyössä korostuu yhteisten tavoitteiden ja sitoutumisen merkitys

MAL-verkoston kaupunkiseudut kamppailevat samojen haasteiden kanssa: miten saada maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) suunnittelu toimimaan saumattomasti kuntarajojen yli? MAL-verkoston strategiakauden puolivälitarkastelun workshop huhtikuussa tänä keväänä paljasti, että organisaatiomuoto ei ole ratkaiseva tekijä – tärkeämpää on löytää yhteinen tahto ja sitoutuminen. Workshopiin osallistuneet kaupunkiseudut käyttävät kirjavaa palettia yhteistyömalleja. Toiset luottavat keskuskaupunkivetoiseen malliin, toiset seutuorganisaation koordinointiin. Jotkut ovat rakentaneet kolmiportaisia rakenteita poliittisine johtoryhmineen, toiset toimivat projektiperusteisesti tarpeen mukaan.

Yhteiset haasteet malleista riippumatta

Organisaatiomallin valinnasta huolimatta kaikki seudut tunnistavat samat kriittiset menestystekijät. **Selkeät ja yhteisesti hyväksytyt tavoitteet** nousevat kaikkialla tärkeimmäksi. Ilman yhteistä ymmärrystä päämääristä mikään rakenne ei pitemmän päälle toimi.

Toiseksi korostuu **sitoutuneen johdon** merkitys. Ylimmän johdon tuki ei ole pelkkä muodollisuus – se on välttämätön edellytys resurssien varmistamiseksi ja pitkäjänteiselle työlle.

Kolmantena menestystekijänä mainitaan **luottamus toimijoiden kesken**. Keskinäinen arvostus ja avoin dialogi mahdollistavat tiedon jakamisen ja rakentavan yhteistyön.

Kriittiset kehittämiskohteet

Workshop nosti esiin myös yhteisiä kipupisteitä. **Poliittisen sitoutumisen vahvistaminen** mainitaan lähes jokaisessa palautteessa. Työpajaosallistuja tiivisti ongelman osuvasti: "Monessa kunnassa seudullisia asioita ei pidetä kiinnostavina tai tärkeinä edes silloin, kun valmistelu on meneillään."

Resurssipula kurittaa kaikkia. **MAL-työn resurssien lisääminen** suunnitteluun ja tietopohjan vahvistamiseen on krooninen ongelma, joka rajoittaa yhteistyön syvyyttä ja vaikuttavuutta. Kun ei tiedetä mikä on vaikuttavinta yhteistyötä, ei saada toivottuja tuloksiakaan aikaan.

Kolmas yhteinen murhe on **konkreettisten toimenpiteiden toteuttaminen**. Suunnitelmat jäävät helposti paperille, kun toteutusvoima hiipuu byrokraattisten rakenteiden ja sitoutumattomuuden alle.

Tulevaisuuden MAL-työ vaatii rohkeutta

Menestyvä MAL-yhteistyö ei synny organisaatiokaavioista vaan yhteisestä tahdosta. Tulevaisuudessa MAL-yhteistyön kehittäminen vaatii rohkeutta kyseenalaistaa perinteiset toimintatavat. Sen sijaan, että kiinnitetään huomiota vain rakenteisiin, pitäisi keskittyä siihen, miten saada kaikki toimijat sitoutumaan yhteisiin tavoitteisiin. Aina ei edes raha vaihda taskua, vaan tiiviillä yhteistyöllä saadaan mal-käytäntöjä tehokkaammaksi, toimivimmiksi ja kaupunkiseutujen asukkaita hyödyttävämmiksi.

KOORDINAATIO LOMAILEE HEINÄKUUN JA TOIVOTTA KOKO VERKOSTOLLE OIKEIN MUKANAA JA RENTOUTTAVAA KESÄÄ

Eero & Kati-Jasmin

Lisätiedot:

Eero Purontaus, suunnittelupäällikkö, MAL-verkosto,
eero.purontaus@tampereenseutu.fi

Kati-Jasmin Kosonen, kehittäispäällikkö, MAL-verkosto, kati-jasmin.kosonen@tampereenseutu.fi



Kuva: Ruissalon telakka/ Åbo Båtvärk, kesäkuu 2025

MAL-verkoston vuoden 2025 hankkeet käyntiin haastatteluilla, kirjallisuuskatsauksella ja aloitusworkshopilla

MAL-verkostossa jäsenemme ohjaavat kehittämisen teemoja. Teemat käsittelevät maankäytön, asuinympäristöjen ja liikennejärjestelmätöön yhteensovittamista, fokuksena ylikunnallinen ja seudullinen strategisen suunnittelun ja yhteistyön taso. Toimintamuotoina ovat yhteiset vuositason hankkeet, jäsenkyselyt ja kartoitukset sekä monimuotoiset tilaisuudet; workshopit, seminaarit ja webinaarit.

Vuoden 2025 yhteiset hankkeet ovat käynnistyneet ja ensimmäiset tilaisuudet pidetty. Lue lisää kustakin kolmesta hankkeesta ja sen etenemisestä alta. Pysy kuulolla, syksyllä järjestetään jäsenistölle avoimia tilaisuuksia!

MAL-verkosto kartoittaa työkaluja ylikunnalliseen teollisuusaluekehittämiseen

MAL-verkosto selvittää, miten kunnat voivat yhdessä kehittää teollisuusalueita raja-alueillaan. Hanke tunnistaa parhaat käytännöt hallinnollisista rakenteista, kustannusten jakamisesta ja maankäytön suunnittelusta.

Keskeisiä haasteita seudullisen yhteistyön tiivistämisessä ovat infrainvestointien hyötyjen ja kustannusten jako keskeinen haaste on yhtenäisen strategisen tilannekuvan puute. Seuduilla teollisuuden sijoittumissuunnitelmat tulevat usein yllättäen, eikä kuntien välillä ole riittävästi avointa keskustelua kehittämistarpeista. Lopputuotoksena MAL-verkosto valmistelee toimintasuositukset ylikunnallisten teollisuushankkeiden edistämiseksi.

Työohjelma: [Elinkeinoalueiden ylikunnallinen kehittäminen raja-alueilla](#)

Vihreän infrastruktuurin vahvistaminen seututason yhteensovittamisena

Hankkeessa kehitetään kaupunkivihreän suunnittelua ja toteutusta seututasolla. Hankkeessa tarkastellaan, miten kaupunkivihreän määrää ja laatua voidaan parhaiten kehittää tiivistyvässä yhdyskuntarakenteessa. Työssä tunnistetaan seudullisia suunnittelu- ja ohjausvälineitä sekä selvitetään seutujen näkemyksiä kaupunkiekosysteemien tyydyttävää tasoa koskien. Vuorovaikutteinen prosessi tuottaa suosituksia seudulliseen suunnitteluun ja kansallisen ennallistamissuunnitelman valmisteluprosessiin.

Hankkeen kesäkuussa järjestetyssä ensimmäisessä työpajassa kartoitettiin seudullisia näkemyksiä laadukkaasta kaupunkivihreästä ja hyviä käytänteitä, joita käydään läpi alkusyksyllä jatkuvissa teematyöpajoissa.

Työohjelma: [Yhteensovittavan kaupunkivihreän kehittäminen kaupunkiseutujen suunnittelussa](#)



Kuva: Uutta pyöräpysäköintiä Lahdesta, kesäkuu 2025

Yhteistyöllä kestävästi ikäystävällinen kaupunki(seutu)

Vuosien 2024 –2025 laaja yhteistyökokonaisuus ikäystävällisen kaupunkiympäristön kehittämiseksi on valmistunut. Ympäristöministeriön, Suomen ympäristökeskuksen, Aalto-yliopiston ja MAL-verkoston yhteisessä hankekokonaisuudessa hankkeissa taustoitettiin mitä ikäystävälliseltä kaupunkiympäristöltä vaaditaan ja minkälainen suunnittelu- ja kehittämisvalmius suomalaisilla kaupungeilla teemaan on.

Lähtökohtana hankekokonaisuudessa käytettiin **Maailman terveysjärjestö WHO:n ikäystävällisten kaupunkien ja kuntien tarkastelukehikkoa**, johon nojaten selvitettiin ikäystävällisyyden laatutekijöiden nykytilaa ja kehittämismahdollisuuksia sekä yhtymäkohtia kaupunkien kestävyystoimien kanssa neljässä rakennetun ympäristön elementissä: ympäristö ja julkiset rakennukset,

liikenne ja liikkuminen, asuminen ja asuinympäristö sekä osallistuminen rakennetun ympäristön suunnitteluun ja kehittämiseen.

Tarkempana tarkastelukohteena hankkeissa neljä WHO:n Ikäystävälliset kaupungit-verkoston suomalaisjäsentä: **Lahti, Tampere, Turku ja Vantaa.**

Kaupunkitarkasteluja täydennettiin **MAL-verkoston kaupunkiseutukohtaisilla analyysillä**, joissa tarkastellaan, mitkä ikäystävällisyyden laatutekijät ovat seudullisia, missä asioissa seudullisuus tulee ottaa huomioon ja miten seudullinen yhteistyö voidaan organisoida ikäystävällisyyden edistämiseksi. Tarkastelujen tuloksena julkaistiin SYKE:n tuottama [Taajama-alueiden ikäystävällisyyskartasto](#) sisältää karttoja ikääntyneiden asuinpaikoista ja yhdyskuntien ikäystävällisyydestä.

Raportin suosituksissa annetaan ehdotuksia, miten kaupungit ja seudut voivat kehittää tietopohjaa, hyödyntää toimivia esimerkkejä, laatia kattavia tarkasteluja, käynnistää kehittämistoimia, lisätä ikääntyneiden osallistumista ja aktiivista toimijuutta, kehittää toimijayhteistyötä sekä edistää ikäystävällisyyttä ja kestävyyttä kokonaisvaltaisena kehittämistyönä.

Hankekokonaisuuden aikana järjestettiin lukuisia tilaisuuksia, joista voi ammentaa vinkkejä ikäystävällisyystarkasteluihin ja kaupunkien ikäystävällisyyttä edistäviin toimenpiteisiin. Niistä voi lukea mm MAL-verkoston [sivuilta](#).

Hankkeiden yhteinen raportti julkaistiin Suomen ympäristökeskuksen julkaisusarjassa: **Kestävästi ikäystävällinen kaupunki: Rakennetun ympäristön ja alueiden käytön kehittäminen väestön ikääntyessä**, Rehunen ym (2025), Suomen ympäristökeskuksen raportteja; 15/2025.

Julkaisun pysyvä linkki: <https://helda.helsinki.fi/items/55722afa-76b2-42b7-88e5-c4ff6a6ded0a>

SYKE:n hankesivulta: <https://www.syke.fi/fi/projektit/ikkuna>

Aalto-yliopiston sivuilta: <https://www.aalto.fi/fi/arkkitehtuurin-laitos/kaupunkitilan-ja-rakennetun-ympariston-mukauttaminen-ikaantyneille-karmi>

Syyskauden tilaisuuksia

MAL-VERKOSTON VUOSISEMINAARI 28.11.2025 HELSINGISSÄ

MAL-verkoston vuosittainen tulosseminaari järjestetään tänä vuonna verkoston 15-vuotisjuhlaseminaarina marraskuun lopussa. Seminaari järjestetään hybridinä Helsingissä ja verkossa perjantaina 28.11.2025 iltapäivällä. Ohjelma ja ilmoittautuminen julkistetaan syyskuun alussa. Merkitse päivä jo kalenteriisi!

KAUPUNKIFOORUMI 2025 LAPPEENRANNASSA LOKAKUUSSA

Lappeenrannan kaupunki ja työ- ja elinkeinoministeriö järjestävät tänä vuonna kansallisen Kaupunkifoorumin Lappeenrannassa 7.–8.10.2025. Tapahtuman teemana on Globaali myllerrys – lokaali vakaus. Foorumipaikkana toimii Lappeenrannan kaupungintalo. Ilmoittautuminen ja ohjelma julkaistaan elokuussa,

mutta varaa päivät jo valmiiksi kalenteriin. Lisätiedot:

<https://www.lappeenranta.fi/fi/ajankohtaista/kaupunkifoorumi-2025-jarjestetaan-lokakuussa-lappeenrannassa>

VÄYLÄT JA LIIKENNE 2025

Väylät & Liikenne 2025 pidetään 10-11.9.2025 Sibelius-talolla Lahdessa. Väylät & Liikenne -tapahtuma on Suomessa liikennealan merkittävin tapahtuma, joka kokoaa joka toinen vuosi yhteen liikennesektorin konsultit, asiantuntijat ja päättäjät. Katso tiedot ja ilmoittaudu (maksullinen) os. <https://vaylat-liikenne.fi/ilmoittaudu/>

KUNTAMARKKINAT SYYSKUUSSA

Syksyn Kuntamarkkinoiden teemana on **Yhdessä kohti kestävää tulevaisuutta**. Ohjelman järjestämisestä vastaavat Kuntaliitto, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy, Kuntalehti ja tapahtuman kumppanit. Varaa päivät **17.-18.9.2025** kalenteristasi ja ilmoittaudu kuntasektorin edustajille maksuttomaan foorumiin Kuntatalolla Helsingissä: <https://kuntamarkkinat.mail-pv.fi/a/s/45178047-56a6745d7037a08332850f713f44feb3/6113007>



MAL-verkosto, Tampereen kaupunkiseutu • Kelloportinkatu 1 C, 33100 Tampere, p.
040 544 1591

Tämä uutiskirje lähetetään MAL-verkoston jäsenistölle ja sidosryhmille. Mikäli koet, että et kuulu kirjeen kohderyhmään, voit [poistua](#) postituslistaltamme tästä.

Copyright ©Tampereen kaupunkiseutu, MAL-verkosto. Kaikki oikeudet pidätetään.
Tietosuojaseloste

